

پنجمین همایش کارآفرینی زنان

بسیار تفاوت نیست توانمندی است

گزارشی از برگزاری همایش کارآفرینی زنان صاحب صنعت و حرف

قسمت اول

اشاره:

انجمن صنفی زنان مدیر کارآفرین به منظور اشاعه فرهنگ کارآفرینی در جامعه زنان ایرانی به همت تعدادی از کارآفرینان و صاحبان کسب و کار شکل یافته و در اسفند ماه ۱۳۸۳ در وزارت کار و امور اجتماعی به ثبت رسیده است. از مهمترین اهداف این تشکل می توان به موارد زیر اشاره داشت:

- ۱- ترویج و توسعه کارآفرینی
 - ۲- کمک به بهبود و اصلاح سیاست های حمایتی از زنان کارآفرین
 - ۳- نهادینه ساختن فعالیت های آموزشی، پژوهشی، مشاوره‌ای و ترویجی در زمینه کارآفرینی
 - ۴- فراهم ساختن زمینه لازم برای پرورش ایده های خلاق در ورود به عرصه کارآفرینی
 - ۵- کمک به سامان دهی فعالیت های مرتبط با کارآفرینی
 - ۶- کمک به پیوند منطقی و متناسب میان کارآفرینان و دولت و بانک ها و سایر ذی نفعان
 - ۷- کمک به ایجاد شبکه های اطلاعاتی و ارتباطی میان زنان کارآفرین در سطح ملی، منطقه‌ای و جهانی
- این انجمن با هدف توسعه شبکه زنان کارآفرین هرساله نسبت به برگزاری همایشی در سطح ملی اقدام می کند. در سال نخست یعنی ۱۳۸۳ موضوع چالش های کارآفرینی زنان، سال دوم ۱۳۸۴ راهکارهای توسعه کارآفرینی زنان، سال سوم ۱۳۸۵، کارآفرینی دانش آموزان دانشگاهی و سال چهارم ۱۳۸۶، کارآفرینی فرهنگی زنان را برگزید و آخرین همایشی که برگزار کرده است همایش کارآفرینی زنان صاحب صنعت و حرف است که در فرهنگسرای اشراق برگزار شد. این همایش حمایت مراکز دولتی و شرکت های خصوصی همچون ستاد کارآفرینی شهر تهران، مرکز رشد و توسعه کارآفرینی منطقه ۴ تهران، دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، مجمع (کنفدراسیون) صنعت ایران، وزارت کار و امور اجتماعی، شرکت های ایساکو و امداد خودرو ایران، شرکت بازرگانی مجلسی، شرکت خط تجارت آریا، شرکت مهندسی حامی سیستم، مجتمع فرهنگی هنری وزیر، گروه کارا، مؤسسه مهرآفرین پناه عصر، شرکت قافلنکوه و بنیاد توسعه کارآفرینی زنان و جوانان را به همراه داشت.

پیش به سوی موفقیت

در ابتدا مهندس لیا رویایی - دبیر پنجمین همایش انجمن زنان مدیر کارآفرین - یادآور شد: بررسی نقش زنان در صنعت و حرف بیانگر آن است که حضور آنان هرچند اندک اما از دهه های گذشته تأثیرگذار بوده است.

وی افزود: به اجرا درآوردن سیستم تاکسیرانی در تهران توسط فخرالدوله در سال ۱۲۶۱ به عنوان نخستین فرد، تأسیس نخستین مدرسه صنعتی در سال ۱۳۰۲ توسط عفت الملوک خواجه نوری، تأسیس نخستین داروخانه شبانه روزی توسط لیلا نوربخش در سال ۱۳۰۳، دریافت کارت بازرگانی در سال ۱۳۲۶ توسط مهین افشار به عنوان نخستین زن بازرگان و بالاخره شناسایی فریده استکی به عنوان نخستین زن گریس کار در ایران نویدبخش این حضور است.

مهندس رویایی گفت: با آن که دسترسی به آمار و اطلاعات صحیح بویژه در سال های اخیر مشکلزا

شده است، اما آمارهای پراکنده بیانگر آن است که نرخ استقبال زنان به تفکیک بخش های اقتصادی در کشاورزی ۱۴، در صنعت ۲۵ و در خدمات ۶۱ درصد است. علیرغم آنکه بیشترین سهم ارزش افزوده فعالیت های اقتصادی در حصول ناخالص داخلی مربوط به بخش صنعت بوده است اما مشاهده آمار افراد بیکار با تحصیلات عالی نشان می دهد که بیشترین میزان بیکاری در دوره تحصیلی مربوط به لیسانس با ۵۸ درصد و در رشته تحصیلی مربوط به گروه مهندسی، تولید و ساخت با ۲۶ درصد بوده است.

در جامعه زنان بالاترین نرخ بیکاری مربوط به جامعه فارغ التحصیل دانشگاهی است که این نشان از اتلاف هتگفت سرمایه های ملی ناشی از عدم جذب تحصیلکرده های دانشگاهی در بازار کسب و کار است. ما زنان صنعتگر که طی سالیان متمادی مسیر توسعه کسب و کار خود را در بخش صنعت طی نموده ایم نیک می دانیم

که فرصت های عیدیه ای بویژه در بخش صنایع کوچک برای جامعه زنان می توان فراهم نمود. مهندس رویایی سپس به ذکر تجارب کارآفرینی خود پرداخت.

وی که امروز به عنوان یکی از قدیمی ترین تولیدکنندگان ظروف تفلون محسوب می شود، فعالیت کاری خود را در ۱۷ سالگی به عنوان منشی آغاز کرد و در نوجوانی پدرش را از دست داد و همین اتفاق باعث شد که بسیار زودتر از زمان معمولی که سال آخر دبیرستان بود، به عنوان منشی وارد بازار کار شود.

همزمان با کار درسم را ادامه داد و وارد دانشگاه شد و همزمان با تحصیل در شغل پیشرفت کردم و توانستم رییس بخش قیمت گذاری کالاها و صنعتی در وزارت صنایع و معادن شوم. او که رتبه اول را در دانشکده به دست آورده بود با گرفتن بورس تحصیلی برای ادامه تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد به هلند رفت و سپس برای

تدریس در دانشگاه به ایران بازگشت. او در همین زمان در اولین تجربه کاری در بخش خصوصی مدیر کارخانه ای شد که در زمینه تولید برج های خنک کننده و نیروگاه ها فعالیت می کرد و او در کنار یک هزار و ۵۰۰ نفر کارگر مرد این کارخانه، تنها زن این مجموعه بود.

اما زمانی که جنگ آغاز شد و همسرش به جنگ رفت، وی به خاطر دور بودن کارخانه از محل زندگی و مراقبت از دو فرزندش به ناچار کار را رها کرد و در خانه ماند هرچند که او در این مدت به کار خود در خانه ادامه داد و به نوشتن طرح های تولید صنعتی برای کسانی که در فکر راه اندازی کارخانه بودند؛ مشغول شد. او در این مدت به عنوان کارشناس دادگستری نیز فعالیت می کرد و در همین موقع به فکر راه اندازی یک فعالیت صنعتی افتاد و ۳ پیشنهاد خود را به وزارت صنایع و معادن ارائه داد ظروف تفلون، زودپز و کپسول های گاز. اما در نهایت تولید ظروف تفلون را انتخاب کرد

چرا که در سال ۱۳۶۰ فقط دو کارخانه در کشور به تولید تفلون می پرداخت در آن زمان واردات تفلون از رز زبیدی را از مملکت خارج می کرد و در عین حال هر دختری که ازدواج می کرد برای جهیزیه خود یکی سرویس تفلون تهیه می کرد که این امر باعث سود آوری می شد.

از آن جا که وی در آغاز کار سرمایه چندان نداشت تلاش کرد تا شریکی برای خود پیدا کند اما حتی نزدیکترین افراد فامیل و دوستانش این پیشنهاد را نپذیرفتند چرا که معتقد بودند او در این کار شکست خواهد خورد. ظروف تفلون خارجی بدون گمرک از کیش و قشم وارد کشور می شد و از آن جا که فرهنگ استفاده از کالاهای ایرانی هنوز در جامعه جا نیفتاده بود؛ تصور همه این بود که من شکست می خورم هر چند که من به آنها حق می دادم چون کشور ما کشور صنعتی نبود و اگر تولید صنعتی هم داشتیم صنعت مونتاژ بود. در عین حال کار تفلون با ۱۶ مرحله تولید کار سخت، تکنولوژی نوینی در ایران بود.

مهندس رویایی سپس با برادش که دکترای مدیریت داشت، شریک شد؛ اما برای اخذ وام چندین ماه به بانک مراجعه کرد. او هر روز به بانک سر می زد آن زمان پسر کوچک بود و من هر روز او را با خود می بردم و او در ماشین منتظر می ماند حالا پسر می گوید که هیچ گاه فراموش نمی کنم روزهایی که در ماشین منتظر مانده تا من موفق به گرفتن وام شوم.

او ادامه داد در زمان جنگ گرفتن وام آسان نبود در عین حال زنان را به راحتی در این مشاغل نمی پذیرفتند. هر چند که او بالاخره موفق به گرفتن وام می شود. اما این وام تنها برای تهیه سوله و ساختمان کافی بود و تهیه ماشین آلات و مواد اولیه مورد نیاز به منبع مالی دیگری نیاز داشت. وی سپس با سازمان های مختلف وارد مذاکره شد و توانست با یکی از موسسه های دولتی قرار داد ببندد و با پول پیش فروش، ماشین آلات و مواد اولیه لازم را خریداری کند.

او در سال ۱۳۶۴ تولید ظروف را به صورت آزمایشی آغاز کرد و سپس به تولید انبوه پرداخت. مهندس رویایی درباره مشکلاتی که در آن زمان داشت، ابراز داشت جنگ شروع شده بود و بمباران به تهران رسیده بود به همین دلیل کارگران کمتر به سرکار می آمدند از آن جا که باید به تعهداتم عمل می کردم شب ها تا ساعت ۱۱ در کارخانه می ماندم تا ظرف ها را تمیز کنم و در کارتن بگذارم. به این ترتیب کارگران کارخانه هم که مرا می دیدند، می ماندند و کار را تمام می کردند.

وی، پس از صدور قطعنامه ۵۹۸ نیز با مشکلات بسیاری در کار خود روبرو شد. مقدار زیادی کالا و مواد اولیه پیش خرید و پیش فروش کرده بودیم اما پس از صدور قطعنامه همه قراردادهای لغو شد چرا که تصورشان این بود که پس از جنگ کالا ارزان می شود و آن ها کالا را گران خریده اند از طرفی مواد اولیه را هم فروشنده پس نمی گرفت. این وضعیت باعث شد تا مهندس رویایی هر روز که به محل کارش می رفت با انبوهی از چک ها و مشکلات دیگر مواجه شود از طرفی از آن جا که عطش

مردم برای خرید تمام شده بود تولید نمی توانست از حد مشخصی بالاتر برود. گاه ظروف را داخل ماشین می گذاشتم و مغازه به مغازه از این سر شهر تا آن بر شهر می بردم تا بالاخره موفق به فروش کالاها شدم.

وی در زمان جنگ وارد کار صادرات ظروف تفلون نیز شد. سال ۱۳۶۵ یک کانتینر ظرف را به تهنایی

حرف برای تمام کسانی که می خواهند به حوزه کار وارد شوند موضوعی مهم است و بطور حتم تحولات بین المللی در توسعه صنعت حرف نخست را می زند.

وی با بیان اینکه اتفاقاتی که در دنیا در حال رخ دادن است، می تواند برای کارآفرینان رهنمود باشد، گفت: مهم ترین چالش در توسعه ملی ایران تبدیل یک اقتصاد نیمه صنعتی و صنعتی متکی بر درآمدهای نفتی به یک اقتصاد پویا است که در آن به جای تکیه بر درآمدهای نفتی به کالاهای تولیدی با ارزش افزوده بالاتر تکیه شود.

به اعتقاد وی، سؤال اصلی در اینجا است که چگونه می توانیم این اقتصاد نیمه صنعتی را به اقتصادی صنعتی تبدیل کنیم. ایران راهی جز صنعتی شدن ندارد.

به گفته مهندس جهانگیری، ایران راهی جز صنعتی شدن را پیش روی خود ندارد و به اجبار لازم است تا برای رسیدن به اقتصاد پویا در مسیر صنعتی شدن حرکت کند و بی شک هیچ کشوری در دنیا وجود ندارد که با انگیزه ایجاد رفاه برای مردم و قدرت راهی به غیر از صنعتی شدن را طی کرده باشد.

وی از کارآفرینی به عنوان مهمترین موتور محرکه ای که قادر به یاری کردن کشور در صنعتی شدن است یاد کرد و افزود: یکی از ویژگی های کارآفرینان علاوه بر خلاقیت، خطرپذیری و قدرت ریسک آنان است و بطور قطع اعتماد به نفس انسان یاری دهنده او در پیشرفت است.

جهانگیری تأکید کرد: تغییر اساسی در کشور جز با سایه همت مردان و زنان کارآفرین ممکن نیست و کشورهایی در مسیر توسعه به توفیق دست یافته اند که انسان های ترسو در آن زندگی نمی کرده اند. وی اظهار داشت: در ایران نیز راهی جز بر تکیه بر کارآفرینی و به وجود آوردن شرایط ورود کارآفرینان به اقتصاد وجود ندارد.

وی با اشاره به چالش های پیش روی ایران گفت: در حال حاضر وضعیت درآمد مردم مناسب نیست. همچنین خط فقر و مشکلات دیگری نیز وجود دارد.

وزیر سابق صنایع و معادن افزود: در حال حاضر درآمد سرانه مردم ایران از نصف درآمد سرانه مردم کره کمتر است و بی شک مردم ایران با یک مقایسه اجمالی شاهد این تفاوت ها میان خود و کشورهای دیگر خواهند شد.

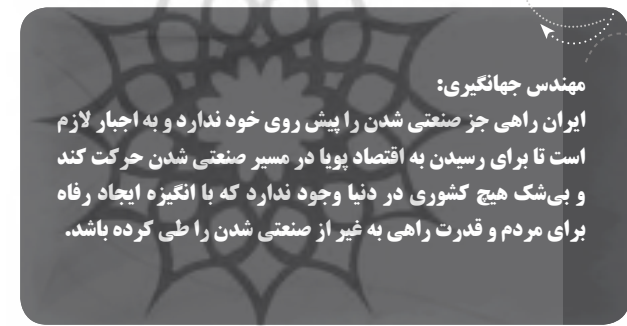
وی با بیان این که از دیگر چالش های مهم مسأله بیکاری است، تصریح کرد: در حال حاضر که دستگاه های دولتی نرخ بیکاری را حدود ۱۰ تا ۲۰ درصد نرخ بیکاری اعلام می کنند، مشاهده می شود که به جای برخورد علمی با این حجم بسیار بالا تنها بصورت شعاری برخورد شده است.

وی تأکید کرد: در یک مقطع این تصور وجود داشت که با اخراج افغان ها مشکل بیکاری حل خواهد شد و تمام تلاش ها در این دوره بر اخراج افغان ها از کشور گذاشته شد. اما باید به این نکته توجه داشت که این مورد تنها تاحدی راه گشا بود و در بسیاری از موارد مشکل بیکاری حل نشد.

مهندس جهانگیری افزود: در مقطعی که ۶۷ درصد

۱۰۰ گرم انجیر را نیم دلار می فروختند. در این مجتمع (که برای راه اندازی آن، سرمایه بزرگی استفاده شد) علاوه بر چاپ کتاب های نهضت سواد آموزی، جعبه های بسته بندی زعفران، دستمال کاغذی، جعبه خرما، عطر، تفلون و... نیز تولید می شود.

وی تاکنون به زنان دیگری هم کمک کرده تا

به دویی بردم و همه را در انجا فروختم و بعد هم توانستم قرارداد بزرگی به اندازه سالی ۱۲ هزار سرویس ببندم.

او زمانی کار صادرات را آغاز کرد که صادرات بیشتر مختص کالاهایی چون کشمش پسته بادام و فرش بود و کالای صنعتی صادر نمی شد. مهندس رویایی از ۳ سال پیش فعالیت دیگری در کنار ساخت ظروف تفلون آغاز کرد.

در نمایشگاه های خارج از کشور متوجه شدم که با وجود کیفیت مطلوب کالاهای ایرانی، وضعیت بسته بندی مطلوبی نداریم. محصولات کشاورزی و صنعتی که از ایران آمده بودند کیفیت بسته بندی خوبی نداشتند و نمی توانستند در بازارهای دنیا رقابت کنند و در حالی که بهترین زعفران انجیر و بهترین خشکیار مربوط به کشور ماست اما بسته بندی هایش مرغوب نبود.

وی سپس با کمک دو نفر از دوستانش و با استفاده از تسهیلات ارزی، مجتمع بزرگی برای چاپ و بسته بندی ایجاد کرد تا در وضعیت صادرات کالاها بهبودی حاصل شود. لیمو در گونی گذاشته می شد و به دویی فرستاده می شد. انجیر هم در گونی به سوتیس صادر می شد در حالی که یک کیلو انجیر را ۳۰۰ تومان می خریدند و در آنجا

ضرورت تبدیل اقتصاد نیمه صنعتی به اقتصاد مولد

مهندس اسحاق جهانگیری- وزیر سابق صنایع و معادن- گفت: کارآفرینی در بخش صنعت و

میزان ورودی دانشگاه‌ها را زنان تشکیل داده اند، لازم است فرصت‌هایی شغلی برای آنان ایجاد شود که در این زمینه هم نوع شغل ایجاد شده و هم میزان آن باید متفاوت باشد.

وی اظهار داشت: درحال حاضر در کشورهای صنعتی، ۶۰ درصد فرصت‌های شغلی را مشاغل خدمات تشکیل می‌دهند و همینطور باید به این نکته نیز اشاره نمود که یکی از مقاطعی که بخش صنعت قادر به پاسخگویی نیازها است، صنایع کوچک و متوسط است.

به گفته وی، در تمامی کشورهای درحال توسعه، صنایع کوچک بسیار سودمند بوده اند زیرا در بحران‌های اقتصادی همچون بحران جهانی امروز این صنایع کوچک انعطاف پذیری بیشتری را از خود نشان داده و آسیب کمتری می‌بینند.

بررسی فرصت‌های کارآفرینی و کسب و کار در بخش صنعت و حرف

دکتر رضانعلی رویایی - استاد دانشگاه دکتری مدیریت دانشگاه MBA آمریکا، مدیر مسئول فصلنامه مدیریت فرهنگی و موسس کارخانجات کاشی سازی ظفر همدان، زرین کومه شیراز و ظروف تفلون کومه - ابراز داشت: بحث تفکیک کارآفرینی از زن و مرد یا میان زن و مرد بحثی است که با آن مانند تمام تفکیک‌هایی که میان زن و مرد در حوزه‌های عمومی جامعه قرار می‌گیرد، چندان موافق نیستیم.

وی افزود: در دنیای مدرن به دلیل پیشرفت‌های صنعتی و فرهنگی و پولی، دوران مربوط به تفکیک زن و مرد سپری شده است. این دوران را کشورهای دیگر تجربه کرده اند و به این نتیجه رسیده اند که حوزه‌های عمومی زن و مرد نمی‌شناسد؛ اما عوارض و نتایج حاصل از جنسیت در جامعه و در پاره‌ای از موارد زمانی و موقعیت‌های جغرافیایی و اختصاصات جنسی ممکن است مورد دفاع و یا حتی حمله قرار گیرد.

دکتر رویایی اذعان داشت: در هر حال نمی‌دانم چرا زمانی که همایش زنان کارآفرین برگزار می‌شود تمام مدعوین زن هستند و تعداد مردان اندک است، اما وقتی همایش کارآفرینان برگزار می‌شود، زنان و مردان حضور می‌یابند؟! کارآفرینی زنان مقابل و مزاحم کارآفرینی مردان نیست بلکه مکمل کارآفرینی مردان است.

این استاد دانشگاه ادامه داد: تعاریف مختلفی از کارآفرینی ارائه شده است، اما آسان‌ترین تعریف این است که کارآفرینی یعنی در هم آمیختن ویژگی‌های شخصی با ابزارهای مالی و منابع موجود در محیط دو دانشمند در مورد کارآفرینی زنان تحقیق کردند و به این نتیجه رسیدند که تعاریف و مدل‌های کارآفرینی بر اساس خصوصیات مردان تدوین شده است و به طور طبیعی زنان را از تعاریف کارآفرینی محروم می‌کند. اگر چه ۷ ویژگی اصلی کارآفرینی در زنان هم وجود دارد مانند مدیریت درونی، استقلال‌طلبی، نیاز به پاسخگویی به خود، انگیزش درونی برای توفیق، ریسک‌پذیری، خلاقیت و بدعت‌گذاری و سد شکست‌ناپذیری درون انسان که این عوامل در زنان هم وجود دارد، البته به این عوامل باید مواردی مانند تحصیلات،

چاپ و انتشارات) ظرافت و سلیقه زنانه را بیشتر طلب می‌کند و مردان معمولاً در آن موفق نیستند. ۳- دنبال حوزه‌هایی برویم که نیازمند سرمایه کمتری باشد. ۴- فعالیت در حوزه‌هایی که توان ادامه و استمرار آن وجود داشته باشد. (استمرار کار به مراتب آسان‌تر از راه اندازی آن است.)

۵- زنان باید تئوری تطبیق توأم با فروتنی نسبت به شرایط و مقتضیات بومی کشور را ایجاد کنند.

توکل به خداوند با تکیه بر توانمندی‌ها
مهندس سیهیلا خوشنویسان در سال ۱۳۲۹

علمی و صنعتی و دارای پروانه کارشناسی استاندارد در زمینه بهینه‌سازی مصرف سوخت از موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می‌باشد.

مهندس خوشنویسان تجارب کارآفرینی خود را این گونه شرح داد: در ابتدا در جهاد دانشگاه صنعتی شریف با حقوق بسیار ناچیز مشغول به کار شدم اما توانمندی‌های بسیاری در خود می‌شناختم. کار من در جهاد دانشگاهی باعث شد به سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی بروم و در آنجا توانستم فعالیت‌های خوبی داشته باشم به گونه‌ای که می‌توانستم پروژه دریافت کنم و یکسری نیروها را تحت پوشش خودم داشته باشم. کار در گروه موتور، نخستین فعالیتیم در این سازمان محسوب می‌شد، در آنجا برای جمعی از سرهنگ‌ها تدریس می‌کردم و اکثراً مورد تمسخر واقع می‌شدم اما در نهایت احترام می‌گذاشتند و با دیدن مطالب جالب دیدگاه‌ها نسبت به من احترام‌آمیز می‌شد.

وی ادامه داد: در مرحله بعد، آزمایشگاه سوخت و احتراق را بدون کمک سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی تأسیس کردم در این برهه بود که تشخیص دادم در ایران هیچ مرجعی برای آزمون مشعل‌های گازی و گازوئیلی وجود ندارد.

به همین دلیل تصمیم گرفتم این کار را انجام دهم؛ تجهیزات را آماده کردیم و برای خرید دستگاه‌های تخصصی یکسال تمام تلاش کردم. برای توسعه آزمایشگاه منابع مالی چندان در اختیار نداشتیم زیرا یک کارمند ساده دولت بودم لذا اضافه‌کار، عیدی و حقوق خود را به توسعه آزمایشگاه اختصاص دادم زیرا می‌دانستم سرمایه‌گذاری در این کار؛ آینده بسیار خوبی دارد.

مهندس خوشنویسان خاطر نشان کرد: اولین بسته آزمون برای تست مشعل‌های دمنده دار گازی و گازوئیلی را ساختم. به همین ترتیب دومین پروژه را هم با زحمات بسیار و مراجعه متعدد به موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی موفق شدم انجام دادم و توانستم پرونده تعیین صلاحیت آزمایشگاه را دریافت کنم؛ در مقطع بود که نخستین گام اشتغال‌زایی برای آزمایشگاه شروع شد.

وی ادامه داد: دو سال یکبار با هزینه شخصی‌ام از نمایشگاه‌های خارجی در آلمان و... بازدید می‌کنم به این دلیل که باید از آخرین تکنیک‌های تأسیسات مطلع باشم و این تکنیک‌ها را به کارخانجات هم منتقل کنم. یکی از اقدامات دیگر من اجرای دوره‌های آموزشی است و اعتقاد دارم دوره آموزشی حتی اگر به صورت رایگان باشد؛ زمینه‌ساز اجرای موفق پروژه‌هاست.

وی اظهار داشت: بحث "موتورخانه سبز" یکی از موارد مورد توجه و علاقه من است. یک بار در منزل وارد موتورخانه شدم احساس کردم احتراق بسیار ناقص است. یکسری اندازه‌گیری انجام دادم و متوجه وجود هزار PPM منوکسید کربن که بسیار خطرناک است؛ شدم. به سازمان بهینه‌سازی مصرف سوخت مراجعه و پیشنهاد بهینه‌سازی هزار دستگاه مشعل را ارائه کردم. این تعداد را در قالب پروژه تدوین کردم و دو سال تمام با منابع متعدد دست و پنجه نرم کردم، اما اطمینان داشتم به موتورخانه سبز خواهیم رسید و خوشبختانه این

دکتر رویایی:
نمی‌دانم چرا زمانی که "همایش زنان کارآفرین" برگزار می‌شود تمام مدعوین زن هستند و تعداد مردان اندک است اما وقتی "همایش کارآفرینان" برگزار می‌شود، زنان و مردان حضور می‌یابند؟! کارآفرینی زنان مقابل و مزاحم کارآفرینی مردان نیست بلکه مکمل کارآفرینی مردان است.

در تهران متولد شده است. وی فارغ‌التحصیل رشته مهندسی مکانیک از دانشگاه علم و صنعت است و مدیریت شرکت "بهینه‌سازان صنعت و تأسیسات" را بر عهده دارد. وی تاکنون موفق به انجام طرح‌های بزرگی در ارتباط با بهینه‌سازی سوخت در سطح ملی شده است. کار تخصصی و حرفه اصلی مهندس خوشنویسان، در خصوص بهینه‌سازی مصرف انرژی در سیستم‌های حرارتی است و تاکنون طرح‌های زیادی را در مورد کاهش مصرف سوخت و پروژه بهره‌وری سیستم‌های حرارتی و طرح ملی مصرف انرژی در ۵ هزار واحد را انجام داده است. از دیگر فعالیت‌های وی می‌توان به انجام مشاوره در ارتباط با بهینه‌سازی مصرف انرژی است. در واقع این شرکت، نخستین شرکتی است که کار ممیزی سیستم‌های حرارتی خانگی و صنعتی را بر عهده دارد و از سوی موسسه استاندارد، کار مشاوره و بازرسی را در صنایع کشور انجام می‌دهد. وی در حال حاضر مسئول آزمایشگاه سوخت و احتراق سازمان پژوهش‌های

پروژه تصویب شد. بر اساس این طرح ۲۵ درصد صرفه جویی در مصرف سوخت ۹۷ درصد کاهش گازهای آلاینده صورت گرفت.

مهندس خوشنویسان گفت: شرکت بهینه سازان صنعت تاسیسات، دقیقاً با هدف کارآفرینی در سال ۱۳۸۳ و با کمترین امکانات و دست خالی راه اندازی کردم. برای بسیاری ورود یک زن به موتورخانه اصلاً قابل حل نبود؛ البته به تدریج متوجه شدند کار زن و مرد ندارد و وقتی مملکت نیازمند است بحث جنسیت مطرح نیست.

وی تصریح کرد: رموز موفقیت از دیدگاه من، اتکا به خدا، داشتن هدف متعالی، استفاده از نیروهای خلاق در رأس کار، تلاش بی وقفه در جهت رسیدن به هدف، آگاهی داشتن به این امر که هرچه هدف بزرگتر باشد مشکلات بیشتر و دستاوردها بیشتر است، کار گروهی، انتخاب صحیح گروه، احترام به اعضای تیم به نحوی که اعضا کار را از خود بدانند، افزایش مستمر سطح علمی گروه، به روز بودن اطلاعات، آگاهی صحیح از قوانین کار، شاداب نگه داشتن روحیه خود و همکاران، استفاده از تجارب دیگران، پیگیری مستمر فعالیت ها و از همه مهمتر دعای خیر والدین و رسیدگی به امور نیازمندان.

همیشه به مشکلات، نه گفته ام

زهرآ زمانی در سال ۱۳۶۰ در شهر مشهد متولد شد. به دلیل شرایط خانوادگی اش در سن ۱۱ سالگی ازدواج نمود و صاحب ۲ فرزند شد اما به دلیل مشکلات خانوادگی فراوان و مسائل خانوادگی جهت تأمین برخی از هزینه های زندگی، خود اشتغالی را در خانه آغاز نمود. او برای تأمین مخارج خود و خانواده اش به مشاغل مختلفی همانند ساخت عروسک های چینی و فعالیت های هنری روی آورد. و حدود ۶ ماه پیش با اخذ اولین وام دریافتی کار و فعالیت خود را با انجام کارهای تولیدی و مونتاژ کاری با همکاری ۱۵ نفر به صورت متمرکز و تمام وقت و تعدادی نیروی غیر متمرکز آغاز نمود. وی ایجاد کارگاه تولیدی بزرگ و مدرن را از برنامه های مهم آینده خود عنوان کرد. یاد گرفتیم در برابر برخی مشکلات نه فقط بگوییم. عزم خود را جزم کردیم و بیشتر به خود سختی دادیم تا بتوانیم برای خود و آینده ای که آن زمان نمی دانستیم اصلاً وجود دارد یا نه

؛ بسازم. مشکلات اعتیاد شوهرم مرا بیشتر به فکر گسترش کارم انداخت. آموخته ام که اگر انسان عزم خود را جزم کند و تصمیم جدی بگیرد؛ می تواند مشکلات خود را کنار بگذارد.

زمانی ادامه داد: ۱۱ سال با تمام مشکلات ادامه دادم. در چند تولیدی به عنوان کارموز شروع به کار کردم و سعی کردم در این مدت کار را از آنان یاد بگیرم. شوهرم راهی زندان شد و آنقدر تعداد رفت و برگشت وی به زندان بیش از حد شده بودم که گویی خانه وی در زندان بنا شده و بیرون آمدن نوعی مرخصی است! به خیاطی، عروسک سازی و حتی ساخت تسبیح تزئینی روی آوردم اما متوجه شدم این کارها مرا راضی نمی کند بنابر این سعی کردم فعالیت هایم را گسترده کنم شروع به تحقیق کردم اما نبود امکانات مالی مشکل ساز بود. در کارگاه قنادی شروع به کار کردم آنقدر به دنبال کار گشته بودم که از ترس این که مبادا این بار در مصاحبه اولیه نه بشنوم به دروغ عنوان کردم که دارای سابقه فعالیت در شیرینی پزی هستم. صاحب قنادی متوجه نیاز مبرم من به کار شد و با استخدام من موافقت نمود. در آن شرایط هیچ حامی نداشتم حتی خانواده ام را تا برای یک ساعت به آنان تکیه کنم و بدانم در این یک ساعت حامی دارم.

وی گفت: این سختی ها مرا در انجام اهدافم راسخ تر کرد. یک سال و نیم در کارگاه قنادی کار کردم و به سمت استادکاری شیرینی های خانگی رسیدم. ۴۰ هزار تومان حقوق می گرفتم که ۲۰ تومان به اجاره تک اتاق و بقیه به مخارج دو فرزند کوچکم اختصاص داشت.

به دلیل اعتیاد بیش از اندازه همسر از وی جدا شدم جدا شدم و ۶ ماه بعد تحت پوشش کمیته امداد قرار گرفتم و دوباره به این فکر افتادم که کار خیاطی را شروع کنم؛ اما این بار به فکر راه اندازی تولیدی افتادم. سرمایه اولیه نداشتم و با فروش یخچال فرش و تلویزیون توانستم ۱۰۰ هزار تومان به دست آورم، به صورت اقساط چرخ خیاطی خریدم و کارم را به تنهایی شروع کردم. به دلیل علاقه به ادامه تحصیل از طریق طرح آموزش از راه دور وزارت آموزش و پرورش شرکت کردم و ۳ سال دوره راهنمایی را طی یک سال با کسب معدل ۱۹/۷۵ به اتمام رساندم و سپس طرح جامع دبیرستان را گذراندم و در حال

حاضر ترم های آخر را می گذرانم.

به دنبال اخذ وام خودکفایی رفتم اما دریافت وام برای یک زن آن هم سرپرست خانوار بسیار دشوار است (به خصوص بحث ضامن). یکسال و نیم میان استانداری، شهرداری و اداره مالیات را طی کردم تا یک نفر از انجمن خیریه وقتی تلاش بیش از حد مرا دید جهت دریافت وام ضامن من شد. توانستم وام بگیرم و ۶ دستگاه چرخ خریداری کنم. مشکلات را یکی پس از دیگری پشت سر گذاشتم و در حال حاضر با یک شرکت قرارداد بستم و فعالیت کارگاه تولید پوشاک خود را به مدت ۵ سال تأمین کرده ام. بزرگترین موفقیتم این بود که مستقل هستم و مخارج خود و دو فرزندم را به راحتی تأمین می کنم.

هدفمندی و کسب موفقیت

مهندس بنفشه صدیق - مدیر عامل شرکت شیگال (یکی از شرکت های تأمین قطعات خودرو) - است.

وی در مورد تجربه کارآفرینی خود گفت: سرمایه اولیه ام حدود ۳۰ میلیون تومان بود که این تسهیلات را از بانک و وزارت صنایع و معادن گرفتم. همچنین زمینی که دارایی پدرم بود بخشی از سرمایه اولیه من را برای تأسیس کارخانه ام تشکیل می داد.

مهندس صدیق افزود: ابتدا در بخش فناوری اطلاعات شرکت پدرم کار را شروع کردم در مدت یکسال ۵ نفر پرسنل با حدود ۲۵ کامپیوتر تحت مدیریت من کار می کردند. اما می خواستم مرا با توانمندی های خودم بشناسند نه مدیریت پدرم. به عنوان مدیر تضمین کیفیت کارخانه یک سال به صورت مستمر حضور داشتم. سال ۱۳۸۰ از پدرم خواستم که زمین ۶۰۰ متری خود را در اختیارم قرار دهند. ایشان به من گفتند که در حد ارائه زمین به کمک می کنند و رویارویی با سایر مسائل را بر عهده خودم گذاشتند.

وی ادامه داد: سال ۱۳۸۰ شروع به ساخت ساختمان کارخانه کردم. با وام اندک و سرمایه در گردش که داشتم، تعدادی نیرو استخدام کردیم و حدود ۱۵ نفر استخدام شدند. در مرحله بعد با مشکل بازاریابی روبرو شدم. شرکت من هنوز کوچک بود و برای اتصال به زنجیره تأمین شرکت های بزرگ کار مشکلی را پیش رو داشتم. اولین شرکتی که

با ما قرارداد بست یکی از زنجیره های تأمین سایپا برای قطعات گیربکس بود. این امتیاز بزرگی برای شرکت من بود. بعد سعی کردم در ایران خودرو و سایپا هم فعالیت را آغاز کنم و در ادامه بعد قراردادهایی هم با مگاموتور منعقد کردم. همیشه سعی می کردم به مسائل فنی احاطه کامل داشته باشم. در حال حاضر س از گذشت ۷ سال از نظر کیفیت و تأمین به موقع قطعات گروه صنعتی ایران خودرو و سایپا جزو شرکت های توانمند محسوب می شویم.

به گفته مهندس صدیق، یکی از مشکلات بزرگ زنان در بخش صنعت، حضور مداوم در کارخانجات است و فعالیت صنعتی تهران و شهرستان و زمان مشخصی ندارد این امر برای زنان با توجه به مسائل فرهنگی و سنتی حاکم بر جامعه از مشکلات بزرگ محسوب می شود. مشکل دیگر ما در سیستم آموزشی این است که در الگوسازی (از دروس ابتدایی تا دبیرستان انجام) نقش زن به عنوان فردی که در خانه به ارائه خدمات می پردازد؛ محدود می شود و از یک دختر انتظار می رود در کارهای هنری، سفالگری، نقاشی و سینما فعالیت کند. به دختران در درس "حرفه و فن" و "طرح کاد" خیاطی و نقاشی آموزش داده می شد اما برای پسران، نجاری، تراشکاری و مسائل فنی ارائه داده می شد که این موارد قطعاً در بازار کار آینده تأثیر می گذاشت.

وی ادامه داد: با توجه به این که جنسیت تفاوت نیست بلکه توانمندی است؛ زنان زیادی جهت استخدام به واحد ما مراجعه می کردند. زمانی که برای اولین بار می خواستم به واحد پرسکاری بروم از صدای این دستگاه به خود لرزیدم و با تمسخر کارگران مواجه شدم حتی ابراز داشتند که "خانم مهندس جای شما در پرسکاری نیست شما باید پشت میز بنشینید!" این حرف برایم سنگین بود و از فردای همان روز به واحد پرسکاری رفتم و هنگام کوپیده شدن ۲ هزار ضرب قالب پرس در آنجا حضور داشتم و امروز می توانم بگویم به اندازه یک پرسکار با پرسکاری آشنا هستم. زنان اگر در کار جدی باشند و مصمم و هدفمند حرکت کنند؛ قطعاً به موفقیت دست خواهند یافت.

ادامه دارد...

